

Stopinjice 35

GLASILO CUDV DOBRNA
LETNIK 2022-2023

Decorative collage featuring various icons: a pink heart, a wavy line, a beach ball, a slice of orange, a smiling sun, a pair of sunglasses, a camera, and a lifebuoy.

UVODNIK

Spoštovani,

ob vstopu v poletje vas prijazno vabim, da se skupaj ozremo nazaj na pot, ki smo jo prehodili, ko smo v teh preteklih mesecih izkusili raznolikost in neprecenljive trenutke skupnega učenja, druženja in dela.

Ob rednih dejavnosti našega zavoda smo bili postavljeni pred izzive in začetke novega načina življenja za naše starejše in samostojnejše uporabnike, ki so se preselili v nove bivalne enote. S tem smo sprostili centralno hišo in sledili procesu deinstitucionalizacije, s čimer ustvarjamo pogoje za življenje v skupnosti po meri človeka.

V preteklem obdobju smo se vsi skupaj soočali z nepredvidljivimi trenutki, a smo dokazali, da smo kos vsaki še tako zapleteni situaciji. S svojo prilagodljivostjo, vztrajnostjo in medsebojno podporo smo uspešno premagovali ovire, ki so se nam postavile na pot.

Obdobno leto je bilo prežeto z večjimi in manjšimi dogodki, ki so nam bogatili

delo, življenje in nas soočali z novimi preizkušnjami in dosežki, s katerimi smo rasli in se umeščali v družbo, okolje in čas.

Vendar pa je uspeh vsake skupnosti rezultat skupnega dela, podpore, usmerjanja in medsebojnega spodbujanja. Glede na slednje izrekam priznanje in zahvalo vsem sodelavcem za predanost, ustvarjanje pristnega učnega, delovnega in bivanjskega okolja, podporo in spoštovanje uporabnic in uporabnikov ter sodelavk in sodelavcev, saj kot mentorji in na neki način tudi vodniki ter zgledi našim uporabnikom gradimo trdne temelje za njihovo prihodnost.

Ob prehodu v letošnje poletje vam vsem skupaj – tako zaposlenim kot uporabnicam in uporabnikom – želim, da si v poletnih dneh oddahnete, se spočijete, napolnite z energijo in uživajte v zasluženih počitnicah. Naj bodo poletni dnevi polni radosti, druženja in nepozabnih trenutkov.

Pozdravimo poletje, zaključek šolskega leta in našo zgodbo!

Breda Božnik,
direktorica

ZAPOSLOVANJE OSEB Z INTELEKTUALNO OVIRANOSTJO

Osebe z intelektualno oviranostjo so v Sloveniji v večini opredeljene kot osebe s statusom invalida po Zakonu o družbenem varstvu duševno in telesno prizadetih, ki je prenehal veljati s 1. 1. 2019. Na podlagi statusa so bile osebe z intelektualno oviranostjo upravičene do socialnega transferja, ki naj bi jim omogočal preživetje. V kolikor bi se osebe z intelektualno oviranostjo zaposlile, bi jim status invalida prenehal veljati in s tem tudi vse pravice iz naslova statusa. S 1. 1. 2021 je v Sloveniji stopil v veljavo Zakon o socialnem vključevanju invalidov, ki uvaja »prehod med statusi«. Po zakonu država osebam, ki imajo status invalida po tem zakonu (in to so tudi osebe z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju) in sklenejo delovno razmerje, izplačuje nadomestilo v višini razlike med prejeto plačo in zneskom neto minimalne plače. Če posamezniku delovno razmerje iz kakršnegakoli razloga preneha, pa ima takšna oseba ponovno pravico do nadomestila v polnem znesku. Ta zakonski ukrep naj bi spodbujal zaposlovanje oseb z intelektualno oviranostjo.

V ta namen je CUDV Črna na Koroškem pripravil celodnevni posvet in organiziral okroglo mizo na temo »Zaposlitvene možnosti za osebe z motnjo v duševnem razvoju«. Posveta smo se udeležili tudi strokovni delavci iz CUDV Dobrna. Na posvetu so bili predstavljeni nekateri primeri dobre prakse, dotaknili pa smo se tudi dilem in pomislekov ter težav, ki nastopijo, ko se oseba z intelektualno oviranostjo dejansko želi zaposliti na trgu dela.

Služba oz. zaposlitev je pomemben del našega življenja, ki nam dnevno prinaša nove izzive, veselje, izkušnje, dogodivščine ali pa tudi kakšno manj prijetno situacijo. Vsekakor pa je delo ena izmed temeljnih človekovih pravic in svoboščin. V Ustavi RS je svoboda dela opredeljena v 49. členu, ki med drugim pravi tudi, da ima vsakdo prosto izbiro zaposlitve, vsakomur je pod enakimi pogoji dostopno vsako delovno mesto. Slovenijo k zagotavljanju enakih možnosti na področju dela in zaposlovanja zavezujejo tudi različni mednarodni dokumenti, med njimi sta tudi Konvencija Združenih narodov o pravicah invalidov in Evropska socialna listina.

«Jasmina: »V službi sem pobirala smeti in pila kavico. Delala sem pri Ireni. Za denar sem si kupila kokakolo in čips. Še bi si želela hoditi v takšno službo.«

Katarina: »Jaz bi bila gospodinja. Delala bi v Tušu na Polzeli. V službi bi kuhala, posodo pomivala in likala. V službi bi mi pomagal sosed Milan. Za denar bi si kupila torbico, verižico, uhane, prstan z rožico in belo poročno obleko. Po službi bi šla na kavico.«

Aljaž: »Hodil sem v službo k Metki. Tam sem zlagal barvo za lase po številkah, pometal, brisal prah, pobiral navijalke iz las, zlagal brisače na stojalo za perilo. Včasih sem prinesel kavico in jo postregel ali pa odnesel prazno posodo v bife. Sedaj, ko je bila korona, nisem delal nikjer, razen v VDC Razdelj. Zelo si želim, da bi delal v cvetličarni v Vojniku. Tam bi sadil rože, pometal, zalival rože, pospravljaj škatle, nosil zemljo, korita za rože in delal ikebane. Za denar bi si kupil sladkarije, kavo in darilo za ženo. Šel bi tudi na morje, za kar pa rabim veliko denarja.«

Zaposlovanje oseb z intelektualno oviranostjo je izrednega pomena za samouresničevanje njihovih potreb, za njihovo samozavest in njihov doprinos k družbi, vendar je izredno težko najti potencialne delodajalce.

Vesna Žerjal,
skupinska habilitatorica

Kako pa gledajo na zaposlitev naši uporabniki?

Vinko: »Včasih sem delal v vrtnariji Šibanc. Tam sem polnil lončke z zemljo in delal potaknjence raznih rastlin. Tja sem hodil z Andrejo in Tonijem. Na delo sem zelo rad hodil, saj sem se tam veliko naučil. Zaslužil sem tudi denar, ki sem ga varčeval za potovanje na Dansko, kjer sem obiskal sestro. Če bi se ponovno zaposlil, bi prodajal računalniško opremo, ker me računalništvo veseli. Ljudem bi svetoval glede nakupa, če bi bilo treba, bi računalnik tudi popravil. Mislim, da bi lahko veliko zaslužil.«

Albin: »Želim si, da bi šel v pravo službo. Delal bi pri Remontu. Pomagal bi zidati, mešal bi beton. Zaslužen denar bi porabil za poroko. Poročil bi se z Niko. V prostem času pa bi bil pomočnik trenerja pri nogometu.

VISOKA GREDA V VDC RAZDELJ

V zadnjem času so zelo moderne visoke grede, kjer lahko na majhni površini dobiš velik pridelek. Zgodovina gojenja zelenjave in sadja v visokih gredah sega v čas 300 let pred našim štetjem, ko so ljudstva v Andih z njimi zaščitila svoje pridelke, saj so na tak način preprečila erozijo. Običajno so visoke grede omejene z lesom ali kakšnim drugim materialom, da ostane zemlja na mestu.

V VDC Razdelj smo letos združili moči in naredili svojo visoko gredo, s katero smo se pod vodstvom mentorice gospe Lidije Hrnčič Drašković v okviru EKO ŠOLE prijavi v šolsko vrtilnico in prejeli nagrado za najlepšo visoko gredo v projektu šolska vrtilnica za šolsko leto 2021/2022.

S projektom smo pričeli v zimskem času, ko smo visoko gredo izdelali v svoji lesni delavnici in jo postavili na vrt. Pridno smo pobirali odpadne veje ter listje in druge materiale, s katerimi smo gredo napolnili. Spomladi smo jo zasadili z različnim vrtninami. Z zelenjavo, ki smo jo pridelali, smo si popestrili jedilnik in obogatili malice. Težko smo čakali na svojo lubenico velikanko, ki smo jo skozi celo poletje pridno zalivali in vsak dan občudovali, kako raste.

Ob delu smo pridobili veliko novih znanj, izkušenj, veščin in delovnih navad, ki jih bomo s pridom uporabili v prihodnje.

Vesna Žerjal,
skupinska habilitatorka

IZLET V MUZEJ VRBOVEC V NAZARJE

V TOREK, 15. NOVEMBRA, SMOSE ODLOČILI ITI NA IZLET V NAZARJE V MUZEJ VRBOVEC. ŠLI SMO LUKA, VINKO, BINE, MIHA, JASMINA, DEJAN, ROBI IN VESNA. V MUZEJU SMO VIDELI LUBJE, HRAST, ŽELOD, ŽIR, BOR, MACESEN IN SMREKO. VIDELI SMO, KAKO SO NEKOČ VELIKE KOŠARE NOSILI GOZDARJI, DA NISO VSAK DAN

PEŠ HODILI IZ SLUŽBE DOMOV IN NAZAJ, KER JIH BI TO STALO PREVEČ ČASA IN ENERGIJE. HLODI SO DRVELI S HRIBOV V DOLINO OD 100 DO 120 KM H IN JIH JE BILO TREBA USTAVITI S CEPINI. SPREMENJENE MOTORNE ŽAGE SO BILE PO DRUGI SVETOVNI VOJNI. PRED PRVO SVETOVNO VOJNO IN PO NJEJ SO ROČNO ŽAGALI DRVA. MESECE SO HODILI PO 40 KM PEŠ. STOL JE IMEL ENO NOGO, DA DELAVEC NI ZASPAL NA NJEM. IMELI SO VELIKE GOZDARSKE KOČE Z VELIKIMI LESENIMI NADSTREŠKI, DVA DELAVCA STA SPALA ZGORAJ, PET PA SPODAJ. VIDELI SMO GOZDARSKE OBLEKE IN ČELADE, KI SO ŠE DANES OBVEZNE. NAJVIŠJE DREVO V SLOVENIJI JE VISOKO 61,8 METRA, OBSEG NAJDEBELEJŠEGA DREVESA JE 11,62 METRA. NAJTEŽJE DREVO NA SVETU TEHTA 190,4 TONE. PO OGLEDU MUZEJA SMO ŠLI ŠE NA PICO IN BREZALKOHOLNO PIVO V PICERIJO ČETARA V OKONINO. IMEL SEM SE LEPO IN UŽIVAL.

LUKA,
UPORABNIK

WWW.DARILCE.COM

GALERIJA ZDONČEK

SPLETNA TRGOVINA

NAJLEPŠE DARILO JE TISTO, KI JE
IZDELANO IZ SRCA.
VLJUDNO VABLJENI V NAŠO NOVO
SPLETNO TRGOVINO,
KJER NAJDETE UNIKATNA DARILA
IZDELANA S SRCEM IZ DOBRNE.

NAŠ SADOVNJAK

Naš zavod je že več let del mednarodnega okoljskega projekta EKO ŠOLA. V lanskem letu smo izvedli prvo zasaditev sadnega drevja in grmičevja na zelenih površinah v svoji neposredni okolici. Zasadili smo pestre in raznolike sadne vrste: jablano, skorš, nešpljo, kaki, rakitovec, šmarno hrušico, asimino, češnjo, figo, pistacijo, kostanj ter jagodičevje, malino in sibirsko borovnico. Za vsako sadno vrsto smo skrbno pretehtali ustrezno mikro lokacijo, vezano na relief terena, geološko podlago in osončenje ter zahteve glede nege.

Pri izbiri glede nege sadnega drevja smo dali prednost vrstam, ki potrebujejo minimalno rez in ne potrebujejo popolnoma nobenega kemičnega tretiranja.

Zasaditev tako raznolikih rastlinskih vrst predstavlja našo zavezanost ohranjanju narave, trajnosti, spoznavanju in učenju o različnih sadnih vrstah ter izboljšanju bivanja naših uporabnikov.

Zasaditev sadnega drevja je več kot samo ustvarjanje zelenih površin, predstavlja trajno naložbo v prihodnost, saj sadna drevesa zagotavljajo obilje sadja, ki bo na voljo našim uporabnikom, osebju, obiskovalcem in lokalni skupnosti.

Vendar je zasaditev le prvi korak, pomembno je zagotoviti ustrezno nego, ki je ob pravilni izbiri in ustreznih posegih v prvih letih zasaditve minimalna. Z ustreznimi tehnikami na mladih drevesih je ob pravilni izbiri sorte v odrasli dobi drevesa potrebna le minimalna intervencija.

V spreminjajočih se klimatskih pogojih se nakazujejo spremembe tudi v rastlinskem svetu, kar je lepo vidno v letu po zasaditvi naših izbranih sadnih vrst.

Naš sadovnjak nas uči o pomembnosti narave in trajnostnega življenja ter nas spodbuja k aktivnemu sodelovanju pri vzdrževanju dreves in ohranjanju okolja. Ta prizadevanja so tudi izvrstna priložnost za izobraževanje naših uporabnikov o pomembnosti narave in trajnostnega življenja.

Hvala vsem za vašo podporo in angažma.

Simon Krajnc,
eko koordinator

KLIC DOBROTE

V sredo, 23. 11. 2022, smo se s skupino odpravili na Klic dobrote. Pričetek je bil ob 16. uri. Z dvema kombijema in osebnim avtom smo se pripeljali na parkirišče pri dvorani Golovec ter parkirali kombi in avto. Nato smo šli v dvorano Golovec in se posedli na stole ter počakali, da se generalka prične. Na Klicu dobrote sem se imel zelo lepo, zelo sem užival ob poslušanju glasbe. Upam, da grem na Klic dobrote tudi drugo leto.

Zlatko
uporabnik

ŽIVLJENJE V SKUPNOSTI – STROKOVNA EKSKURZIJA V CENTER OZALJ

V Sloveniji imamo zelo dobro poskrbljeno za osebe z motnjo v duševnem in telesnem razvoju, saj imajo le-te v okviru institucionalnega varstva v zavodih ali drugih organiziranih oblikah poskrbljeno za bivanje, organizirano prehrano, varstvo ter zdravstveno varstvo. Vendar je treba na tem področju izvajati ukrepe, ki krepijo prehod z institucionalnih na skupnostne storitve.

Tako smo strokovni delavci CUDV Dobrna v okviru projekta deinstitutionalizacije obiskali Center Ozalj na Hrvaškem. Center Ozalj je sorodna ustanova Centru za usposabljanje, delo in varstvo Dobrna s skoraj identično zgodovino pričetka delovanja, saj so bili v Centru Ozalj prvotno nastanjeni otroci, ki so bili vojne sirote, kasneje pa je postal dom za osebe s posebnimi potrebami.

V Centru Ozaljsos projektom deinstitutionalizacije pričeli že leta 2014, ko so v dobrih dveh letih iz graščine preselili vse uporabnike v manjša stanovanja in hiše. Predstavili so nam, kako je pri njih potekal proces deinstitutionalizacije. Zadovoljni uporabniki in zaposleni so nas z veseljem sprejeli v svoje domove, kjer živijo. Predstavili so nam pozitivne in negativne izkušnje, s katerimi so se srečevali tekom selitve in sedaj, ko živijo v skupnosti kot ostali prebivalci.

Nasmejani in zadovoljni uporabniki ter zaposleni so nas prepričali, da tudi v CUDV Dobrna razmišljamo v pravi smeri pri projektu deinstitutionalizacije in selitve uporabnikov v skupnost.

Vesna Žerjal,
skupinska habilitatorka

NAŠA POT V ZAGREB

V mesecu oktobru smo se v šoli učili o prometu. Super je, da smo lahko šli na izlet v Zagreb. To ni bilo kar tako, ker smo se dolgo vozili in to z različnimi vlaki in vozili. Najprej smo šli z avtobusom do Celja, kjer nas je pričakal vlak. Nekateri sošolci so se prvič peljali z vlakom. Vožnja je bila hitra, saj smo v Zidanem Mostu morali čakati na drugi vlak. Ta pa nas je odpeljal do Zagreba. Ko sem skozi okno v vlaku videla Zagreb, sem bila zelo vesela. Želeli smo iti v živalski vrt, zato smo se usedli na tramvaj. S tramvajem sem se prvič vozila in res je, da gre zelo hitro. Tramvaj nas je odložil pred živalskim vrtom, tam so mi bili najbolj všeč flamingi in okusno kosilo. Jedli smo dober pomfri in dunajski zrezek. S tramvajem smo se odpeljali nazaj v mesto, ogledali smo si velik kip konja in cerkev. Zvečer smo morali nazaj po enaki poti. Vesela sem bila, da se lahko vozimo spet z vlakom. Na Dobrno smo prišli pozno zvečer, nič utrujeni, ker smo prepevali pesmi na avtobusu. Bilo je zelo super. Upam, da bom večkrat hodila na takšne izlete.

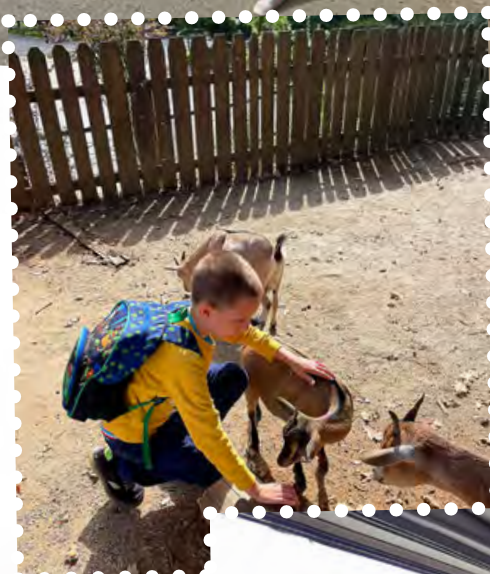
Tina,
uporabnica

V Zagrebu mi je bilo lepo, na ogledu živalskega vrta sem zelo užival. Izlet v Zagreb mi bo ostal v lepem spominu, saj smo doživeli veliko lepih trenutkov.

Zlatko,
uporabnik

OBIRANJE ARONIJE

V soboto, 21. 8., smo se po zajtrku odpravili na kmetijo Šket v Čačo vas pri Rogaški Slatini.

Pot smo si načrtali mimo Zreč, Slovenskih Konjic in Slovenske Bistrice, kjer smo iz avta opazovali prve jesenske barve, ki nam jih je nizala narava.

Ob prihodu na kmetijo nas je prijazno pozdravila ga. Rozalija ter nas povabila na domačo malico, ki jo je skrbno pripravila. Predstavila nas je vsem obiralcem in deležni smo bili tople dobrodošlice.

Sledila so navodila obiranja ter osnove o aroniji. Z velikim zanosom smo se veselo

podali v nasad, ki je zelo velik in ima 1200 sadik aronije. Aronija je rastlina, katere plodovi imajo veliko zdravilno moč, zdravi ožilje, krvni pritisk in odpravlja želodčne težave. Aroniji zaradi številnih zdravilnih učinkov pravijo tudi kraljica jagodičevja.

Bili smo zelo delavni, saj smo skupaj nabrali eno veliko gajbico.

Ob nabiranju smo se zabavali, si pripovedovali zgodbe in tudi zavriskali. Obiralcev nas je bilo precej, kar 80.

Kuhar nam je za kosilo pripravil domači ričet in zadovoljni smo se pozno popoldan poslovili od vseh zbranih. Seveda brez darila ni šlo ... izjemno zdrav sok aronije smo prejeli vsi obiralci, za povrh pa še majico, ki prikazuje njihovo dejavnost.

Skupaj smo preživeli nepozaben dan in veselimo se naslednjega leta, ko gremo spet. Obljubili smo vsem, da pridemo.

Iskrena hvala kmetiji Šket za dan, poln doživetja.

Branka Šket,
varuhinja

SKUPAJ Z MOREMO MEDGENERACIJSKO SODELOVANJE MALO DRUGAČE

V Centru za usposabljanje, delo in varstvo Dobrna smo skupaj z OŠ bratov Letonje Šmartno ob Paki izpeljali projekt »SKUPAJ Z MOREMO«. Projekt je bil zasnovan na medgeneracijskem druženju odraslih oseb z motnjo v intelektualnem razvoju in 5. razredom osnovne šole. Učenci so se na projekt pripravljali dlje časa. Ogledali so si naš predstavitveni video, film Moja zgodba, ter se pogovarjali o različnih oblikah invalidnosti.

V mesecu februarju pa smo v delavnicah VDC Razdelj in VDC Vojnik skupaj izvedli več delavnic, pri katerih so sodelovali naši uporabniki, učenci in zaposleni. Skupaj smo ustvarili čudovite izdelke.

V lesni delavnici so se fantje in dekleta odlično odrezali pri izdelavi ptičje hišice, ki jo bodo učenci sami pobarvali med likovnim poukom. Tisti, ki imajo bolj umetniško žilico, so se preskusili v ustvarjanju z glino, prav vsi pa smo si izdelali vrečico sivke in krmilnico za ptice.

Na koncu pa – kot se za vsako dobro opravljeno delo spodobi – smo si pripravili pravo zabavo, kjer nam je

učenka zaigrala na harmoniko. Skupaj smo zaplesali, zapeli se poveselili ter na koncu ugotovili, da smo skupaj preživeli čudovit dan, ki ga je vredno ponoviti.

Vesna Žerjal,
skupinska habilitatorka

OBISK NOGOMETNEGA KLUBA OLIMPIJA LJUBLJANA

karieri zaigral za nekatere največje nogometne klube na svetu. Med drugim je oblekel dres Bordeauxa, Espanyola, Manchester Cityja, Liverpoola, Watforda in Galatasaraya. Prisotni so bili še naslednji trenerji: Pablo Remenon Arteta, Matteo Žugaj, Hrvoje Božičković ter Ivan Zorić.

Nato smo se odpravili na igrišče, kjer smo skupaj izvedli trening. Trening je bil zelo intenziven in poln različnih vaj ter iger. Igralci in trenerji so Binetu pokazali, kako se pravilno gibati po igrišču, kako izvajati različne tehnike ter kako sodelovati s soigralci. Bine je doživel ekipni duh moštva, kar ga je navdušilo in mu dalo dodatno motivacijo za trud in vztrajnost.

Rojstni dan je priložnost, ob kateri lahko presenetimo in uresničimo najgloblje želje ljudem, ki jih imamo radi.

Sodelavka Vesna Žerjal je izrazila pobudo, da bi za rojstni dan našemu uporabniku Binetu pripravili presenečenje.

Bine je aktiven športnik, v času bivanja v našem zavodu je dosegel lepe uspehe na športnih področjih. Ukvarja se z različnimi športi: atletiko, nogometom, košarko, kolesarstvom, krpljanjem ter je dosegel lepe uspehe na domačih in mednarodnih tekmovanjih.

16. 2. 2023 sva z Binetom odšla na nepozaben obisk nogometnega športnega kluba Olimpija Ljubljana. Na stadionu smo se zbrali s trenerji in igralci tega kluba, ki so nas ljubeznivo sprejeli in nam omogočili ogled stadiona. Sprejel nas je tudi Albert Riera – glavni trener Olimpije, nekdanji vrhunski nogometaš, ki je v svoji nogometni

Po končanem treningu smo imeli priložnost pogovora s trenerji in igralci.

Na koncu je Bine dobil darilo v obliki dresa Olimpije.

Skupaj z Binetom sva doživela izjemen dan, obisk NK Olimpije nama bo ostal v spominu kot nepozabna življenjska izkušnja.

Emanuel Jutriša,
športni pedagog

PRIZNANJE ZA UREJENO OKOLJE

V soboto, 18. 2. 2023, je CUDV Dobrna s strani Turističnega društva Dobrna prejel priznanje za okolje – zlati želod. Podeljeno je bilo za dolgoletno urejeno okolico, skrb za živali, lepo cvetje in vzgojo uporabnikov o skrbi za okolje.

Iskreno se zahvaljujemo Turističnemu društvu Dobrna, še posebej članom komisije za okolje, da so prepoznali skrb, ki jo v CUDV posvečamo urejanju okolice naše ustanove.

Dovolite mi, da se ob tej priložnosti zahvalim tudi uporabnikom in zaposlenim, ki v vseh letnih časih skrbijo, da je okolica CUDV vedno urejena, čista in polna prelepih cvetlic.

Breda Božnik,
direktorica

LETOVANJE NA POKLJUKI

Na letovanju smo se imeli zelo lepo in zelo smo uživali.

Na letovanju smo se nekateri sankali, nekateri so smučali, vsem je bilo všeč.

Ko smo šli na pohod smo imeli prižgane bakle zaradi varnosti, da se nismo izgubili.

Zajtrk smo imeli samopostrežni, imeli smo polno vsega in za piti smo imeli čaj in vodo.

V sobi smo imeli tudi televizor, gledali smo filme in oddaje, marsikaj različnega za gledati je bilo.

V četrtek smo spakirali kovčke in potovalke za odhod proti Dobrni, na avtocesti smo naleteli

na manjši zastoj, ker je bila gneča tako pač je na cestah.

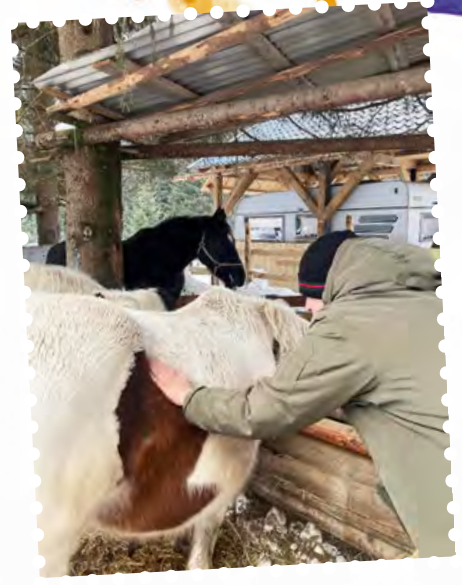
Po letovanju smo se ustavili v gostilni Grof, spili smo brez kofeinsko kavico in se posladkali s pecivom.

Po odhodu iz gostilne smo varni prispeli v center, smo bili malo utrujeni, ker je bilo takšno vreme, takšno je zimsko vreme.

Žan,
uporabnik

Simon Krajnc,
mentor

V CUDV DOBRNA V PRICAKOVANJU SELITVE PRVIH ODRASLIH

Zunaj je bila muhasta zima. Najprej bolj dišeča po pomladi, nato končno snežena in mrzla, a le za kratek čas, za pokušino. Tudi dela na Dobrni 6a in Dobrni 11a so znala biti včasih kot zima – muhasta. Saj ima vsak kakšno izkušnjo z gradnjo ali obnovo. Vedno kaj presenetiti. A rezultat večmesečne vsakodnevne prizadevnosti vodstva in gradbincev so lepi, svetli in sodobni prostori, ki bodo kmalu postali dom novim stanovalcem. O selitvi se veliko pogovarjamo in zelo se je veselijo. Pričakovanja so skozi tedne dobila otipljivo, jasno podobo. Pomembno jim je, da jih bo živelo skupaj v stanovanju ali hiši manj, le šest. Saj bodo tako lažje usklajevali svoje želje in potrebe. V centru je

bil zadnja leta del za odrasle prezaseden, skupine pa skoraj enkrat večje. S selitvijo v manjše enote se skupno število uporabnikov zato ne bo povečalo, zagotovila pa se bo večja kvaliteta bivanja vseh, zunaj in znotraj matične hiše. Kot so sami povedali, jim je zelo pomembno tudi, da bodo v sobi sami ali si jo bodo delili le z enim vrstnikom. Z možnostjo sodelovanja pri pripravi obrokov, pranju oblačil in drugih stvarih pa bodo v večji meri udeleženi odraslost in postopoma krepili vpliv na lastno življenje.

Luka: »Všeč mi je kuhinja, moja soba, televizija. Hiša mi je tudi všeč.«

Bine: »Želim si imeti svojo televizijo in radio. Vesel sem, ker bom imel svoj mir v svoji sobi.«

Jasminko: »Blizu ribnika se bomo selili. Vsi fantje so navdušeni nad selitvijo v hišo in manjšo skupino. Bolj delavni bomo in se bomo super razumeli. Naučili se bomo normalnega življenja. Mir bomo imeli, vsak si bo lahko sam naredil večerjo. Dogovarjali se bomo, kdaj gremo po nakupih z javnim prevozom. Mogoče se bo uredilo, da bodo nekateri uporabniki samostojno hodili na avtobus od Dobrne do Vojnika in tudi nazaj. Kosila si bomo tudi sami kuhali in imeli bomo dva zaposlena v svoji hiši, Tanjo in Denisa. En teden bo eden popoldan, eden zjutraj. Vikende bomo malo počivali.«

Aljaž: »Vesel sem, da bom v stanovanju pomagal zaposlenim in sstanovalcem. Všeč mi je, da nas bo manj v skupini.«

Katarina: »Zelo se veselim, da bom spala sama v sobi. Pa da je blizu trgovina in bom šla sama kaj kupit.«

Vinko: »Veselim se dobre družbe, da se bomo imeli fajn. Pa da bom imel svojo sobo.«

Maja: »Komaj čakam, da grem tja, imeli se bomo fajn. Sami si bomo kuhali. Imela bom mir, ker mi gre Jasminko na živce in so vsi glasni.«

Suzana: »Fajn bo, ker ne bom videla Jasmine. Tam bo drugače, drugačna soba, bo mir in bom lahko brala. Veselim se nove sobe. Znam zlagati brisače.«

Ina: »Veselim se skupne sobe in tega, da bom lahko čistila kuhinjo. Sami si bomo pripravljali zajtrk in večerjo, tudi prali perilo. Pomagali si bomo med seboj. Blizu bom imela do svoje službe v galeriji.«

Brigita Kuder,
vodja IVO

MENJAVA VODSTVA V CUDV DOBRNA

V začetku februarja se je z vodilnega mesta v našem zavodu zaradi upokojitve poslovila direktorica mag. Zlatka Srdoč Majer, ki je zavod uspešno vodila tri leta. V tem času sta potekala redno strokovno delo ter skrb za uporabnike in njihovo bivanje, ob tem pa je zavod tudi uspešno kandidiral na razpisih za pridobitev sredstev za nakup novih bivalnih enot v kraju, s katerimi bomo v prihodnosti uresničevali trend deinstitutionalizacije in težili k čim večji normalizaciji življenja naših uporabnikov po njihovi meri in njihovih zmožnostih. Na njeno mesto je prišla nova direktorica, domačinka Breda Božnik, ki je zavod pred leti že vodila in ji ob tej priložnosti izrekamo dobrodošlico.

Upokojeni direktorici mag. Zlatki Srdoč Majer se zahvaljujemo za njen trud in prispevek ter ji želimo vse dobro na njeni novi življenjski poti.

mag. Barbara Tiselj,
vodja poslovno strokovne službe

NOVA BIVALNA ENOTA – DETELJICA

VSI SE ZELO VESELIMO SKUPNEGA STANOVANJA NA DOBRNI 11A IN UPAM, DA BOMO SKUPAJ DOŽIVELI MNOGO ZANIMIVIH IZKUŠENJ. ŠE VEDNO SE BOMO LAHKO MOČNO ZANESLI NA ZAPOSLENE, NAJVEČJI KORAK PA BOMO NAREDILI V SMISLU SAMOSTOJNOSTI PRI NASLEDNJIH AKTIVNOSTIH: ČIM BOLJ SAMOSTOJNO BOMO OBLIKOVALI VSAKODNEVNE URNIKE IN JEDILNIKE,

IN SVETA UPORABNIKOV, ZDRAVNIKA IN ZOBOZDRAVNIKA, SE UDELEŽEVALI ŠPORTNIH AKTIVNOSTI (NOGOMETA, ŠOLE TEKA ...), OBISKOVALI KINO, FRIZERJA TER PRAZNOVALI ROJSTNE DNEVE V NOVIH SKUPNIH PROSTORIH.

V NOVEM STANOVANJU BOMO ŠE POSEBEJ POZORNI NA MEDSEBOJNO RAZUMEVANJE,

KUHALI, PRIDOBIVALI IZKUŠNJE ZA PEKO SLAŠČIC, HODILI V TRGOVINO IN NAKUPE, SE PO TELEFONU OBVEŠČALI GLEDE INDIVIDUALNIH OBRAVNAV, ČISTILI PROSTORE V STANOVANJU IN HODILI NA SPREHODE. ŠE VEDNO BOMO OBISKOVALI SESTANKE SAMOZAGOVORNIŠVA

SPOŠTOVANJE, ZAUPANJE, POMOČ, BONTON IN VARNOST.

RAZUMEVANJE POMENI, DA SE MED SEBOJ NE PREPIRAMO OZ. KREGAMO, NE ŽALIMO, NE PRETEPAMO IN SE NE ZMERJAMO. SPOŠTOVANJE POMENI, DA DRUG DRUGEGA SPREJEMAMO

TAKŠNE, KOT SMO, TUDI ČE SE MED SABO RAZLIKUJEMO IN KDAJ NE STRINJAMO. ZAUPANJE JE, DA BOMO DRUG DRUGEMU VERJELI, DA SE BOMO DRŽALI DOGOVOROV. ZAPOSLENI NAM BO NPR. ZAUPAL ITI V TRGOVINO, ČE BI PA KDO ŠEL KAM BREZ DOGOVORA, BI LAHKO IZGUBIL ZAUPANJE. ZAUPANJE JE TUDI, DA BOMO LAHKO RAČUNALI DRUG NA DRUGEGA – ČE SE BO KDO NPR. POŠKODOVAL, MU BOMO PRISKOČILI NA POMOČ, SAJ SMO SE UČILI TUDI O TEMELJNIH POSTOPKIH OŽIVLJANJA. PRI VSEH STVAREH SI BOMO VELIKO POMAGALI (POMOČ PRI PRIPRAVI MIZ, PRI UMIVANJU ROK, SOSTANOVALCU PRI PRIPRAVI KOSILA, PRI REZANJU HRANE, PRI NAKUPOVANJU, PRI PREČKANJU CESTE). Z NOVIM NAČINOM ŽIVLJENJA SE BOMO ŠE BOLJ POVEZALI, MORDA POSTALI ŠE BOLJŠI PRIJATELJI. ČE SI PRIJAZEN, IMAŠ LAHKO VELIKO PRIJATELJEV IN TUDI ZAPOSLENI TE IMAJO RADI. DO PRIJATELJEV NE SMEMO BITI NESRAMNI. KO ŽELIMO KOMU KAJ PONUDITI ALI GA OBJETI, GA MORAMO PREJ O TEM VEDNO VPRAŠATI ZA DOVOLJENJE. NE BOMO SE VEDNO O VSEM STRINJALI. ČE BOMO JEZNI, BOMO TO POSKUŠALI REŠITI S KARSEDA MIRNIM POGOVOROM IN TUDI S PRAVOČASNIM OPRAVIČILOM. VSI DELAMO NAPAKE IN MORAMO SE ZNATI OPRAVIČITI.

DRŽALI SE BOMO OSNOVNEGA BONTONA: PRED
28

JEDJO SI BOMO TEMELJITO UMILI ROKE, MED KOSILOM NE BOMO MOTILI DRUGIH, NE BOMO SE POGOVARJALI S POLNIMI USTI, NE BOMO KRIČALI – NE DOMA NE V URADNIH USTANOVAH,

NE BOMO SE IGRALI S PRIBOROM, NE BOMO PREKLINJALI, VSAKO JUTRO SE BOMO LEPO POZDRAVILI, UPORABLJALI BESEDI "PROSIM" IN "HVALA".

SKRBELE BOMO ZA HIGIENO: DA BOMO VEDNO ČISTI, ZOPRANIMI OBLAČILI IN TUDI ZA VARNOST, IN SICER DA BOMO ZAKLEPALI VHODNA VRATA, DA BOMO PO UPORABI IZKLOPILI VSE ELEKTRIČNE NAPRAVE, PAZILI PA BOMO TUDI NA VARNO UPORABO INTERNETA.

SVOJIM STARŠEM IN VSEM ZAPOSLENIM TER VODSTVU CUDV DOBRNA, KI SO SODELOVALI PRI ORGANIZACIJI TE PRESELITVE, BI SE ZA TO POMOČ IN PODPORO ŽELEL ZARES ZAHVALITI!

UPAM, DA BOMO TUKAJ ZARES UŽIVALI – SREČNO NAM VSEM!

ALJAŽ,
UORABNIK

CUDV DOBRNA V FEBRUARJU

POSTAL UNICEFOVA VARNA TOČKA

Varne točke so javni prostori, kamor se lahko obrnejo otroci po pomoč v primeru kakršnihkoli stisk ali težav.

Mreži Varnih točk smo se 16. 2. 2023 pridružili tudi v CUDV Dobrna.

Unicefove Varne točke so si po osnovni namembnosti različne – to so knjižnice, lekarne, cvetličarne, mladinski centri, trgovine, zavarovalnice, šole ... Vse delujejo z enakim namenom: v njih so prisotni ljudje, ki nudijo otrokom zaščito, pomoč ali zgolj nasvet v stiski. Zaposleni v Varni točki so seznanjeni, kako otrokom pomagati in kako komunicirati z njimi ter na katero pristojno institucijo se obrniti, kadar je to potrebno.

Projekt Unicefove Varne točke je bil osnovan pred dvajsetimi leti in trenutno jih po celi Sloveniji deluje več kot 1075. V okolici Dobrne zaenkrat še ni bilo vzpostavljene Varne točke, vemo pa, da stiske otrok ne izbirajo lokacije in da se v vsakem okolju otroci in mladostniki lahko znajdejo v raznoraznih težavah. Naše primarne storitve v CUDV Dobrna so vezane na uporabnike z motnjo v duševnem razvoju, a menimo, da lahko s svojim delovanjem povežemo tudi lokalno skupnost; povežemo jo lahko z občutkom večje varnosti in z večjim zavedanjem možnosti opore eden drugemu.

Breda Božnik, direktorica CUDV Dobrna:

»Z mesecem februarjem 2023 je CUDV Dobrna postal 'Varna točka' za otroke. Gre za posebno obliko javnega prostora, ki je ustrezno označen in načeloma odprt 24 ur na dan in v katerega se lahko zatečejo po pomoč in prijazno besedo ter pod toplo okrilje strokovnih delavcev otroci, ki so se znašli v različnih stiskah ali ogrožajočih situacijah. CUDV Dobrna je socialnovarstveni zavod, ki s svojim delovanjem spodbuja zdravo okolje za rast in razvoj otrok, zato je bila odločitev o vzpostavitvi tako pomembne točke v kraju v okviru strokovnega tima soglasno sprejeta. Prepričana sem in verjamem, da bodo glas o vzpostavitvi centralne Varne točke na Dobrni pomagale razširiti tudi javne institucije v kraju z namenom, da informacija doseže čim večji krog otrok, ki bi v prihodnosti morebiti potrebovali pomoč, zavetje, prijazno besedo ali ustrezno usmeritev.«

V šolskem letu 2021/2022 je bilo v Varnih točkah približno 18 obiskov otrok, ki so se vanje zatekli zaradi težav z duševnim zdravjem, strahu pred ocenami in šolo, medvrstniškega nasilja, konfliktov in težav v družini. V najmanj 59 primerih pa so se otroci znašli v »manjših« težavah, kjer so Varne točke lahko same razrešile težavo brez posredovanja pristojnih institucij. Nekateri obiski so zgolj iz radovednosti, kako Varna točka izgleda, nekateri otroci potrebujejo polnilec za telefon, so pozabili ključe in želijo priti v stik s starši ali pa potrebujejo zgolj kakšen nasvet in razbremenilni pogovor.

Varna točka v CUDV Dobrna je vzpostavljena na naslovu Lokovina 13a, 3204 Dobrna in deluje vsak delovnik med 7. in 20. uro.

Z optimizmom zremo v prihodnost in z željo, da bi bilo čim manj razlogov za stiske otrok, v kolikor pa se bodo le-te pojavile, jim bomo srčno nudili vso varnost, podporo in razumevanje.

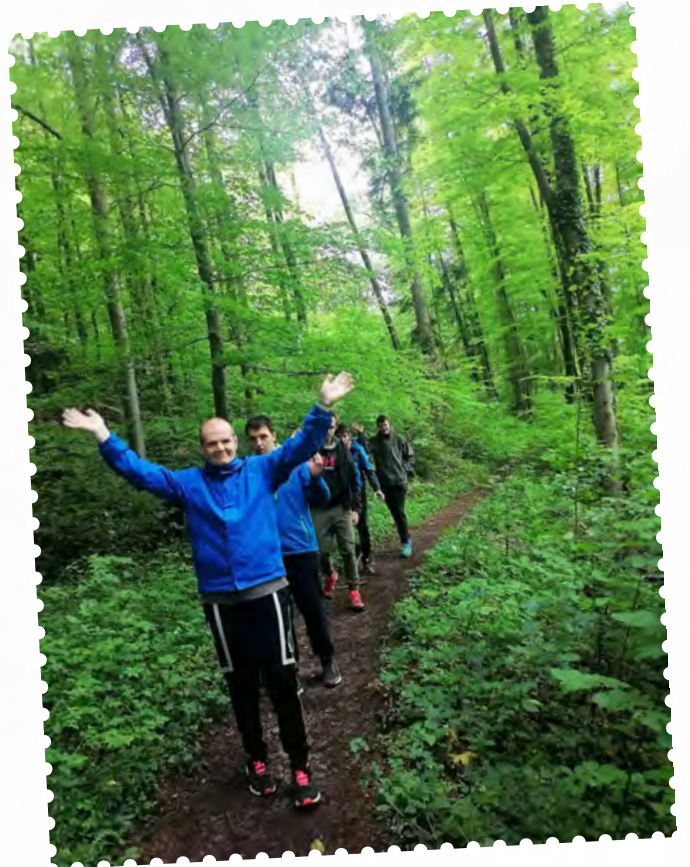
Maja Užmah
Socialna delavka

GOZD JE ZDRAVJE IN ŽIVLJENJE

V okviru projekta smo si ogledali muzej gozdarstva in lesarstva, kjer smo spoznali zgodovino gozdarstva v Sloveniji, obiskali sodobni lesnopredelovalni obrat, kjer izdelujejo pohištvo, in žago, s katero žagajo deske. Obiskal nas je tudi poklicni gozdar, ki nam je predstavil opremo in svoje delo.

V letošnjem letu uporabniki CUDV Dobrna, ki so vključeni v lesno delavnico enote VDC Razdelj, pod mentorstvom Vesne in Roberta sodelujemo v projektu Znanje o gozdovih (LEAF = Learning About Forests), v okviru katerega se izobražujemo in ozaveščamo o gozdovih in o njihovi vlogi na našem planetu.

Skozi projekt uporabniki spoznavajo gozd kot naravno dobrino, ki jo je treba ceniti in varovati. Spoznavajo vlogo gozda v naravnih procesih in drevesa kot vir surovine, iz katere v delavnici izdelujemo različne izdelke iz lesa.

V okviru projekta smo napisali tudi lastno »GOZDNO LISTINO«, ki smo jo skupaj sestavili in tudi podpisali.

Naša Gozdna listina se glasi: Gozd je zdravje in življenje

»Gozd je v mojem prostoru življenja. Daje mi dih in zavetje na poti, daje mi plodove, ko lačen zatavam, in svoje dlani, da se ogrejem ob njih. Iz njihovih dreves ustvarjam svoj dom in misel jim vračam, da niso umrla zaman. V barvah jesenskih mi mavrico izriše in v zimskih večerih pogled umiri.

Rad pridem k tebi, da ti prinesem svoj smeh, svojo žalost, da ti objem podarim. V mojih stopinjah boš slišal obljubo, da te bom čuval in zate skrbel.«

Do konca projekta nas čaka še kar nekaj dela, vendar se veselimo, saj se zavedamo, kakšno srečo imamo, da živimo v tako lepem kraju, kot je Dobrna, kjer smo obdani s čudovitimi gozdovi.

Vesna Žerjal,
skupinska habilitatorka

DAN ODPRTIH VRAT V NOVIH BIVALNIH ENOTAH

Ob dnevu odprtih vrat smo predstavili svoji novi bivalni enoti, ki smo ju skrbno zasnovali, oblikovali in prilagodili potrebam in željam svojih uporabnikov.

Naša strokovna ekipa je s ponosom predstavila prostorni bivalni enoti Deteljica 1 in 2, kjer bodo naši uporabniki živeli v smislu ohranjanja osebnega dostojanstva ter graditve trajnih prijateljskih odnosov med stanovalci, krajanji in osebjem zavoda. Obiskovalci so imeli priložnost spoznati našo vizijo deinstitucionalizacije ter se pogovoriti z zaposlenimi CUDV Dobrna, ki so predstavili naše pristope in načrte za prihodnost.

Hvala vsem, ki ste se udeležili tega pomembnega dogodka in nam izkazali svojo podporo. Vaša prisotnost je bila neprecenljiva in cenjena. Verjamemo, da smo skupaj postavili temelje vključenosti ljudi z intelektualnimi ovirami v skupnost, kjer vsak posameznik najde svoje mesto in se počuti sprejetega.

Nadaljujemo s trdim delom in predanostjo, da bi še naprej izboljšali kvaliteto življenja svojih

uporabnikov ter gradili svet, kjer sta vključenost in enakopravnost na prvem mestu!

To pot smo zarisali že pred dvajsetimi leti s sloganom, ki ostaja enak tudi danes: Naš prostor pod soncem, med ljudmi, v sožitju z naravo!

Hvala vsem za vašo podporo in zaupanje!

Simon Krajnc,
individualni habilitator

ATLETSKO TEKMOVANJE V PULI

Dne 15. in 16. maja smo se udeležili odprtega prvenstva Hrvaške v atletiki. Tekmovanje se je odvijalo v Puli, kjer smo kljub dežju uspeli dokazati, da lahko s trdim delom dosežemo velik uspeh. V kvalifikacijah za tek na 400 m se je Danijel Klojčnik med moškimi uvrstil v 1. skupino ter dosegel srebrno medaljo. Albin Kolar se je uvrstil v 2. skupino in dosegel zlato medaljo. V kvalifikacijah za tek na 80 m se je Blaž Ramšak med moškimi uvrstil v 3. skupino in dosegel zavidljivo 5. mesto. V kvalifikacijah za tek na 80 m se je Blažka Velikanje Šuligoj med ženskami uvrstila v 1. skupino in dosegla odlično 2. mesto oz. srebrno medaljo. K uspehu naših športnikov pa je pomembno prispeval naš športni pedagog in trener Emanuel Jutriša, ki jih je pripeljal do teh zasluženih dosežkov.

Čestitke našim športnikom!

Emanuel Jutriša,
športni pedagog

IZLET V VOLČJI POTOK SENZORNA UČILNICA NA PROSTEM

V maju se je skupina učencev z gibalnimi in intelektualnimi ovirami odpravila na zelo pričakovan izlet v Volčji Potok. Učenci so bili polni pričakovanja, razveselili so se že ob sami misli na izlet, njihov navdušen glas je napolnil kombi, kljub oviram, s katerimi se vsakodnevno soočajo, so bili naši učenci polni energije in vznemirljivega pričakovanja.

Ob prihodu v botanični vrt smo bili očarani nad naravnim okoljem, ki nas je obdajalo. Pozdravilo nas je cvetje v vseh mogočih barvah, toda tulipani in magnolije so prevladovali s svojo izjemno lepoto. Njihovi cvetovi so se razprostirali po vrtu kot žive slike, ki so odsevale neizmerno ustvarjalnost narave. Med sprehodom smo uživali v omamnem vonju nešteti vrst tulipanov

in magnolij, ki so z odtenki rumene, vijolične in bele barve čarobno zrlji v kristalno nebo neskončne modrine.

Občudovali smo raznolikost narave, ki je bila pred nami, in se učili o njenem pomenu za naše okolje.

Naši učenci so sijali od radovednosti, saj so spoznavali svet rastlin in se navduševali nad njihovimi edinstvenimi značilnostmi. Njihove oči so se svetile od navdušenja, ko so se približali cvetovom in občutili njihovo mehko in nežnost. Učenci so se čudili raznolikosti barv, oblik, vzorcev in vonjav, ki so jih ponujali cvetovi. Volčji Potok je postal učilnica na prostem za urjenje senzornih doživetij.

Izlet v Volčji Potok nam je ponudil vpogled v čudesa narave in nas povezal z njenim edinstvenim ustvarjalnim izrazom. Ob edinstvenih rastlinskih vrstah smo se zavedali, kako pomembno je ohraniti in spoštovati naravno okolje, ki nas obdaja.

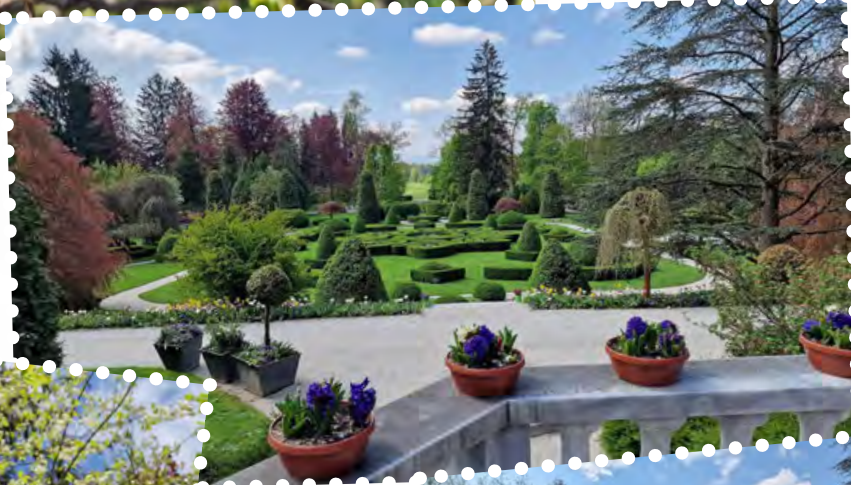
Ta izkušnja je bila resnično nepozabna in navdihujoča. Učenci so se vrnili domov polni vtisov, z novimi spoznanji in občutkom povezanosti z naravo.

Naj se naše poti še naprej prepletajo s tisočeriimi vrstami rastlinskega in živalskega sveta ter nas vodijo k ohranjanju in spoštovanju lepot narave!

Simon Krajnc,
individualni habilitator

GLASBENOTERAPEVTSKA DELAVNICA

V četrtek, 18. maja, smo v našem centru izvedli glasbenoterapevtsko delavnico za učence. Delavnico sta vodila glasbenik Urban Brenčič in prof. defektologije Irena Gabrovšek. Za izvedbeni prostor smo izbrali telovadnico. Učenci so bili razdeljeni v tri skupine in vsaka delavnica je trajala približno eno uro. Gospod Urban nas je seznanil s prvinskimi glasbili, ki izvirajo z različnih koncev sveta. Zagotovo smo večino videli in slišali prvič. Med drugim smo videli in slišali gong, šamanski boben, oceanski boben, didžeridu, tibetanske posode, različne piščali, ropotulje, oceansko školjko in še in še. Na odru naše telovadnice je bil res pester izbor glasbil. Vsako posamezno glasbilo nam je g. Urban predstavil in z njim ustvaril zvok. Glasbila so lahko preizkusili tudi

naši učenci. Ob tem smo lahko strokovne delavke opazovale odzive učencev na različne zvoke. Večina je bila povsem umirjena in sproščena, kar se je odražalo v njihovi obrazni mimiki, nasmehu in celotnem gibanju telesa. Zadovoljstvo, ugodje in sproščenost so prevladali in ponovno se je potrdila misel, da je glasba medij, s katerim lahko vzpostavljamo komunikacijsko pot z učenci. Ob zaključku je sledila še zvočna kopel z glasbili. Učenci so legli na blazine in umirjeno poslušali. Gospodu Urbanu in gospe Ireni smo hvaležni za nove izkušnje in lepo preživeto dopoldne.

Mojca Trontelj,
logopedinja

USPEŠNO ZAKLJUČENA AKCIJA DONACIJE RABLJENE RAČUNALNIŠKE OPREME

Naša organizacija se je vedno zavedala, da lahko računalništvo in digitalne veščine prinašajo velike prednosti in možnosti v življenju ljudi. Hkrati pa smo se zavedali tudi izzivov, s katerimi se soočajo odrasli uporabniki socialnovarstvenega zavoda ter učenci, ki so vključeni v šolsko delo.

Odločili smo se, da k donaciji rabljene računalniške opreme povabimo nekaj večjih slovenskih podjetij. Odzvali so se: BSH hišni aparati d. o. o. Nazarje, Javni holding Ljubljana, d. o. o., EPF Maribor, Telekom Slovenije. Donacija je obsegala 15 polno opremljenih delovnih postaj z vso dodatno periferijo v odličnem in tehnično brezhibnem stanju.

Donirana računalniška oprema predstavlja izjemno korist za naše uporabnike. Učencem omogoča izboljšanje digitalne pismenosti in jih pripravi na izzive sodobnega sveta. Odraslim uporabnikom omogoča dostop do digitalnih virov, komunikacijo, pristočasne aktivnosti in številne

druge možnosti, ki prispevajo k njihovemu osebnemu razvoju in kakovosti življenja. Oprema je prilagojena potrebam in sposobnostim uporabnikov ter pripomore k izboljšanju njihove samozavesti in neodvisnosti. V času, ko formiramo nove bivalne enote v skupnosti, nam donacija opreme predstavlja dodaten pozitiven dejavnik pri vzpostavitvi kakovostnega, vključujočega in neodvisnega življenja.

Skupaj s podjetji, ki so se odzvala, smo ustvarili pozitivno in vključujoče okolje ter okrepili občutek empatije in solidarnosti. Iskrene čestitke in hvala vsem, ki ste sodelovali pri tej akciji. Dokazali smo, da lahko tudi z majhnimi koraki naredimo veliko spremembo.

Simon Krajnc,
računalnikar, informatik,
individualni habilitator

LETOVANJE 2023

V maju se je skupina šestih prisrčnih učencev in šestih skrbnih spremljevalcev odpravila na tridnevno letovanje v Terme Čatež. Začetna skrb, kaj bomo jedli in kje bomo spali, je bila odveč, saj smo okusno jedli in nastanitev v hotelu nam je bila zelo všeč. Vreme nam je bilo naklonjeno, osebje tudi, komarji sicer malo manj, a jim nismo dopustili, da bi pokvarili naše razpoloženje. Cilji, da se maksimalno predajamo užitkom v bazenih, se sprehajamo po bližnji okolici, se odklopimo od šolske rutine, se razvajamo z dobro hrano in pijačo ter se zdravi in zadovoljni vrnemo na Dobrno, so bili doseženi. Bilo je nepozabno in hvaležni smo vsem, ki so nam omogočili to dogodivščino. Z veseljem že sanjarimo o naslednji.

Učenci in spremljevalci oddelka UŽD B

OBISK E-TRANSFORMERJA

Obiskal nas je E-transformer 2.0. Potujoča učilnica nas je navdušila s svojo prenovljeno vsebino o pomenu trajnostne ekologije in ravnanja z elektronskimi odpadki. Vzorčni eksponati elektronskih aparatov so nas popeljali v bližnjo preteklost in nas opozorili na tehnološki razvoj, ki smo mu priča. Na ogled in predavanje so prišli tudi učenci 5. razredov Osnovne šole Dobrna. Navdušeno so spremljali predavanje in preizkusili interaktivne razstavne eksponate.

Tehnološki razvoj nas nenehno preseneča in spreminja naš način življenja. Od umetne inteligence in avtonomnih vozil do pametnih naprav in virtualne resničnosti nas inovacije vodijo v prihodnost, ki je polna možnosti in navdušenja. Pomembno je, da kritično spremljamo ta napredek, ki izboljšuje naše vsakdanje izkušnje in ustvarja svet, ki je povezan na globalni ravni, ter da ovrednotimo in prepoznamo njegove pozitivne in negativne plati.

Simon Krajnc,
eko koordinator

16. IGRAJ SE Z MANO - GOZD JE MOJ PRIJATELJ

Verzija 1 (želje...)

Najprej sem naslikala sliko in jo poslala. Bila sem izbrana. Bila sem zelo vesela. Ko smo prišli pogledat razstavo, sem videla svojo sliko. Rada bi šla še večkrat. Videla sem tudi druge slike, ki so mi bile všeč.

Verzija 2 (tako pa je bilo v resnici)

Večkrat sem že sodelovala na mednarodnem likovnem natečaju. Prejela sem že mnogo priznanj in nagrad za svoja likovna dela. V vseh teh letih sem iz uporniške najstnice postala zvedava in pridna dečva, zato bi se želela udeležiti postavljanja razstave in otvoritve dogodka tudi jaz.

Tina,
uporabnica

Srečal sem bivše sošolce. Poklicali so me po imenu in me objeli. Moja slika je na razstavi.

Blaž,
uporabnik

- ZDELO SE MI JE SUPER
- VŠEČ SO MI BILE LIKOVNE SLIKE
- IMEL SMO PRVO SLIKANJE, BILO JE SUPER
- NASLEDNJE LETO SI SPET ŽELIM ITI

ŽAN,
uporabnik

1. Imeli smo malico.
2. Postavili smo razstavo.
3. Izdelovali smo krokarja.
4. Imeli še koncert.
5. Zelo sem se imel fajn. ☑
6. Zelo mi je bila všeč razstava. ☑
7. In smo šli nazaj na Dobrno in na kosilo. ☑
8. In še počitek.
9. Še bi ponovil.

Danijel,
uporabnik

Helena Maček, Azra Mujaković,
mentorici

POMLADNO PRHANJE KONJ

Pomlad je čas novih začetkov, prebujanja narave in tudi čas, ko naši prijazni konji prejmejo posebno pozornost – pomladno prhanje!

Danes smo pripravili edinstveno doživetje za učence, ki sodelujejo v dopolnilnih programih s konji. Pomladno prhanje naših konjičev je bilo več kot le fizična aktivnost. Učenci so razvijali čustveno vez s konji, se učili odgovornosti in skrbi za drugega ter se hkrati sproščali in uživali v prijetnem druženju.

Konja sta posebna člana naše ustanove, saj nudita podporo in olajšanje številnim uporabnikom. Aktivnosti s konji, ki temeljijo na interakciji med konji in uporabniki z intelektualnimi ovirami, imajo izjemne učinke na njihovo fizično in čustveno dobrobit.

Hvala vsem, ki ste nam pomagali pri izvedbi tega čudovitega dogodka, ter vsem ostalim,

ki ste v tem šolskem letu omogočili ali izvajali aktivnosti s konji ter tako obogatili življenja naših uporabnikov.

Simon Krajnc,
računalnikar, informatik, individualni habilitator

DEMENCA - SKUPNI IZZIV

CUDV Dobrna bo v poletnih mesecih 2023 postal **Demenci prijazna točka.**

DEMENCI PRIJAZNA TOČKA (DPT, ki deluje v okviru Spominčice, Alzheimer Slovenija – Slovenskega združenja za pomoč pri demenci) je točka, ki je namenjena predvsem osebam z demenco in njihovim svojcem, pa tudi vsem drugim v lokalni skupnosti, saj je pomembno, da tudi sosledje prepoznajo osebe z demenco in jim pomagajo. Na DPT se lahko obrnejo po informacije, predvsem pa se seznanijo z načini in postopki usmerjanja oseb z demenco, ki se izgubijo in ne najdejo poti domov.

Zaposleni na točki imajo potrebno znanje in informacije o demenci. Vedo, kakšni so prvi znaki in kako jih prepoznati, kako komunicirati z osebami z demenco, kako jim pomagati v primeru, ko se izgubijo in ne vedo, kje so, kdo so in kako najti pot domov. Na DPT osebe z demenco in svojci dobijo informacije glede uporabe različnih storitev v skupnosti (glede uporabe javnega prevoza, dostopa do trgovin, pošte, lekarne, bank, policije, upravne enote ...). Svojci lahko tudi poiščejo informacije o tem, kako preživeti dan z bolnikom in kaj vse lahko osebe z demenco še počnejo. Prav tako jim lahko posredujejo informacije, kam po pomoč in podporo (zdravniki specialisti, urejanje dodatka za pomoč in postrežbo, dnevnega varstva, pomoči na domu ...).

V CUDV Dobrna se zavedamo pomembnosti medgeneracijskega razumevanja ter precejšnjega deleža starejše populacije v občini Dobrna v tem trenutku ter trenda staranja tako znotraj CUDV Dobrna kot izven njega, zato je ključno, da nas čim več sodeluje pri skrbi, da starejši ostanejo vključeni v lokalno okolje – v svojem znanem okolju, še posebej z informacijami ter nudenjem pomoči osebam, ki se srečujejo s to boleznijo.

Breda Božnik, direktorica CUDV Dobrna:

"Z demenco se srečujemo tudi v našem zavodu. Prepoznavamo pomembnost zgodnjega odkrivanja obolenja in pomen zgodnje zdravniške obravnave ter osveščanja svojcev, kar je bil glavni razlog za odločitev, da CUDV Dobrna postane ena izmed Demenci prijaznih točk v Republiki Sloveniji."

Za vsakodnevni opomnik si lahko sposodimo besede izr. prof. dr. Aleša Kogoja, dr. med. spec. psihiatrije, ustanovitelja, in sicer: **»V središču naj bo človek, in ne bolezen. Zato bodimo strpni in prijazni,«** saj lahko vsak od nas prispeva k ohranitvi in vzdrževanju človeškega dostojanstva posameznikov tudi v obdobju, ko ti tega sami ne zmorejo več. Začenši s posamezniki, skupaj poskrbimo za demenci prijazno družbo.

Maja Užmah,
socialna delavka

Spominčica

ALZHEIMER SLOVENIJA

CENTER ZA
USPOSABLJANJE
DELO IN VARSTVO
DOBRNA

SELITEV V SKUPNOST

30. maj je bil za naš center poseben dan. 18 odraslih uporabnikov je prvič prespalo zunaj matične hiše, na naših novih lokacijah na Dobrni. S tem sta se uspešno zaključila projekta priprave prostorskih pogojev za bivanje v skupnosti, tudi s finančno soudeležbo sredstev iz Evropskega sklada za regionalni razvoj. Selitev v manjša stanovanja sledi evropskim smernicam načrtovanja socialnovarstvenih storitev za osebe, ki potrebujejo bivanje s podporo. Stanovalci bodo skozi praktično učenje in razvijanje veččin v pristnih življenjskih situacijah krepili avtonomnost, imeli več možnosti odločanja o sebi in aktivnega vključevanja v skupnost.

Na Dobrni 11a, nad trgovino Tuš, se nahajata stanovanji Deteljica 1 in Deteljica 2. V vsakem stanovanju je prostora za šest stanovalcev. Zgradba še potrebuje novo »zunanjo obleko«. V notranjosti pa so urejena dvigalo in prostorni stanovanji s sodobno opremo. V vsakem stanovanju sta stanovalcem na razpolago po dve enoposteljni in po dve dvoposteljni sobi, prostorna kuhinja z dnevnim prostorom, dve kopalnici, dodaten WC, prostor za pralni in sušilni stroj, prostoren hodnik in dodaten večnamenski prostor. Na Lokovini 6a, tik pred vstopom v kraj, pa se nahaja hiša, ki smo jo poimenovali Sončnica. Imena vseh treh enot izhajajo iz predlogov uporabnikov, izbranih na natečaju. V Sončnici so na razpolago štiri

enoposteljne in ena dvoposteljna soba. Tudi tukaj je nameščeno dvigalo, poleg kuhinje z dnevnim prostorom in dveh kopalnic se v kletni etaži nahajajo še pralnica, dodaten WC, shramba, kurilnica, družabni prostor in letna kuhinja. Hiša ima prostorno dvorišče, obkroža jo zelenica z manjšim zelenjavnim vrtom.

Selitev je bila težko pričakovana. Priprave segajo več let nazaj, ko smo v centru prvo bivalno enoto kljub centralni pralnici opremili s pralnim in sušilnim strojem ter postopno večali delež sodelovanja uporabnikov pri skrbi za osebno garderobo, čiščenju sob in bivalnih prostorov, pripravi enostavnih obrokov. V zadnjem letu pa so postale priprave bolj ciljne in so vključevale tudi zaposlene in svojce. Od seznanjanja z novo obliko bivanja, predvidenimi lokacijami do izbire sostanovalcev in deloma tudi zaposlenih, s katerimi bi uporabniki želeli vstopiti v novo, aktivnejšo vlogo občanov. Izpostavljali smo odgovornosti in dolžnosti, seznanjali z vsakodnevnimi opravili in utrjevali primerne interakcije z igro vlog.

Stanovalci se v novih stanovanjih dobro počutijo. Navdušeni so nad novo opremo. Z velikim veseljem so odpirali embalažo in zlagali novo posodo in druge potrebščine v kuhinjske elemente. Kot večina bi želeli imeti še kakšen dodaten prostor za odlaganje, a selitev je vedno priložnost, da se od odvečnih, obrabljenih ali skoraj nikoli uporabljenih stvari tudi poslovimo.

Selitev je zahtevala reorganizacijo skupin odraslih tudi znotraj centra. Število notranjih bivalnih enot za odrasle je ostalo enako, a je v

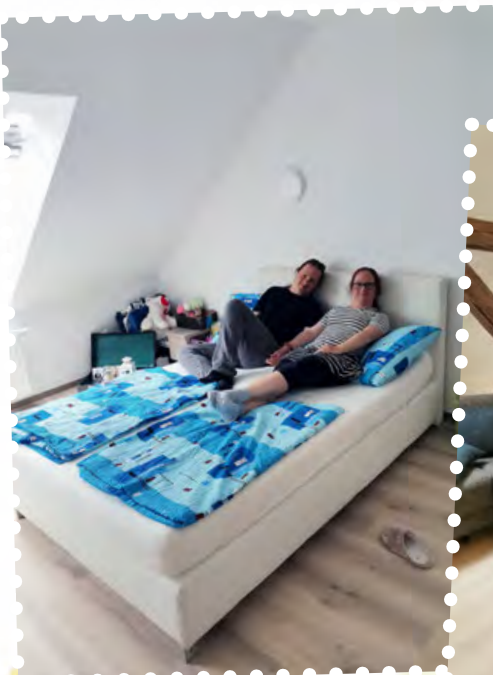

posamezno vključenih manj uporabnikov, kar pomembno prispeva h kvaliteti bivanja. Žal je število enoposteljnih sob manjše od potreb in želja, zato vsa pričakovanja niso izpolnjena.

Brigita Kuder,
vodja IVO

PRVI DNEVI V SONČNICI

Prvi dan nas je pričakal sladoled, jagoda, vanilija, čokolada. Potem smo zvečer pekli pleskavice za večerjo. V sredo smo kuhali hrenovke za večerjo, v četrtek smo delali juho z mesom in belo polento. V petek pa smo pekli si jajčke z šunko. V petek ob treh popoldan je prišel ati na obisk prvič v Sončnico in mi prinesel dve kavi iz termovke, nov televizijski spored, dva mala paketa Leibniz keksov, skutino pito, eno jabolko in banano, tudi pol litra mleka sem spil iz tetrapaka. V Sončnici tudi igram vsak dan gokarte 2019 in izboljšam rekord v 10 krogih. V soboto smo za kosilo si pekli pečenko z pečenimi bučkami in pire krompirjem, vsak dan smo si delali solate za večerjo. V soboto za večerjo smo imeli posebne salame, sir, kruh, malo pečenke nam je še ostalo od kosila. V soboto ob pol šestih zvečer sem šel na koncert v Ljubljano v halo Tivoli na Jethro Tull, vmes smo se še ustavili v Lukovici na kavi. Ob desetih zvečer po koncertu sem

pojedel en sendvič. Nazaj grede smo se ustavili še v Lukovici in sem vzel pomarančni napitek Isostar in nov Avtošport. V nedeljo mi je Marina naredila zajtrk, dve hrenovki, eno trdo kuhano jajco, dve žemlji, gorčico, kakav, tudi kavo sem si skuhal. Takoj zatem me je Marina peljala nazaj v Sončnico, vmes sva se še ustavila na pumpi Viva pri Eurospinu in sem si kupil pomarančni napitek Isostar.

Luka,
uporabnik

Simon Krajnc,
mentor

UREJANJE PRIČESK IN LIČENJE

V mesecu maju smo v CUDV Dobrna izvedli dogodek z naslovom Urejanje pričeske in ličenje. Obiskalo nas je sedem dijakinj Šolskega centra Celje, program frizer, v spremstvu mentorice, ki so v okviru Tedna vseživljenjskega učenja, poskrbele za manjšo preobrazbo naših uporabnikov. Poleg pričesk, ličenja in poslikav, ki so jih naredile dijakinje, so si ogledale tudi naš zavod in s svojim udejstvovanjem osrečile naše uporabnike.

Vključevanje učencev med druge vrstnike omogoča možnosti in priložnosti, kjer si lahko delijo izkušnje, obenem pa dajejo dijakom možnost za razumevanje in spoštovanje vsakega človeka kot enkratnega.

Darja Drobne Gačnik in Natalija Pesjak,
vodji projekta

DM TEK

Park Tivoli v Ljubljani je gostil že 17. DM tek za ženske, ki je privabil več kot 10.000 obiskovalcev. Med drugimi so se teka udeležili tudi uporabniki storitev z zaposlenimi CUDV Dobrna. Udeležili smo se teka na 5 km, kakor tudi otroškega teka ob samem prizorišču. Energija je bila neverjetna, v CUDV Dobrna smo ponosni na svoje predstavnike in zaposlene, ki so sodelovali ter ponovno dokazali vztrajnost in dobro fizično pripravljenost pri premostitvi izzivov 17. DM teka.

Emanuel Jutriša,
športni pedagog

NININO DOŽIVLJANJE ČASA KORONAVIRUSA

Kot študentka 1. letnika Fakultete za socialno delo sem v sklopu strnjene tedna prakse med 8. 5. in 15. 5. 2023 sodelovala z Nino Notersberg, pri čemer sva naredili raziskavo na temo Nininega doživljanja časa koronavirusa v CUDV Dobrna. To raziskavo sva v tem času delili tudi z nekaterimi uporabniki in zaposlenimi, vendar se nama je prav tako zdelo primerno, da bi raziskavo prebral vsak, ki bi to želel.

Nina je povedala, da je bilo življenje med korono zelo obremenjujoče, saj so morali zaradi zahtev zdravstva in skrbi za varnost preživeti večino dneva v sobah, kjer so jih mnogokrat prihajali testirati za virus in jim merit vročino. Prav tako so dobivali hrano v sobo, niso hodili v delavnice in šolo, na izlete ali letovanja, aktivnosti, ki so jih bili vajeni, so bile okrnjene, manj je bilo druženja in

posledično tudi manj pogovorov, ki so jim veliko pomenili pri psihični razbremenitvi. Posledično so bili fizično manj aktivni in brez stabilnega urnika, na kar se je bilo zelo težko prilagoditi. Zaupala mi je, da je bila takrat psihično zelo na tleh in da si nikoli več ne želi, da se takšna situacija na svetu ponovi. Zaveda se, da je bilo treba poskrbeti za varnost in zdravje, a je bilo vseeno težko.

Ko Nina ni imela kaj početi, je veliko gledala televizijo, poslušala radio ter brala novice, kjer se je neprestano govorilo o virusu in njegovem širjenju. Slišala je veliko kritik zdravstva v Sloveniji, ki so govorile o tem, da ni pravih sredstev za pomoč pacientom s koronavirusom, da je pomemben samo denar, ne pa ljudje in njihovo zdravje, prav tako se je govorilo, da primanjkuje kadra v bolnicah, zato ljudje ne dobivajo pravih oskrb, ki bi jo morali drugače dobivati. Kljub

kritikam je Nina povedala, da ne smemo verjeti vsemu, kar slišimo po televiziji, saj mediji in socialna omrežja zelo velikokrat napihujejo stvari in obračajo besede. Sicer pa je bilo sredstev za primerno in varno oskrbo znotraj CUDV Dobrna dovolj.

Težke trenutke še nekaj časa spremljajo negativni občutki, kljub temu pa sva se z Nino na koncu poskusili osredotočiti tudi na pozitivne izkušnje, ki jih je pridobila v času koronavirusa. Povedala je, da so bili zaposleni kljub nelagodni situaciji zelo pozitivno naravnani in da so držali vse uporabnike pokonci. Prav tako so si lahko zjutraj vzeli par minutk več za počitek, medtem ko so prej morali že hiteti v delavnice. Ker so sedaj preživljali veliko več časa skupaj v bivalnih enotah, so se tudi bolj povezali med seboj, kar se prej mogoče ne bi. Zelo dobro se spomni tudi prvega srečanja z vsemi skupinami, ki je bilo zelo lepo in čustveno, saj se dolgo časa niso videli. Za konec je Nina tudi pohvalila vse zaposlene in uporabnike za pogum, da so premagali to težko oviro in so sedaj še močnejši.

Z mano je podelila, kako sedaj po koroni ohranja svoje psihično in fizično zdravje. Redno si umiva roke, hodi na sprehod na svež zrak, ima respiratorno fizioterapijo, hodi na delavnice, ki spodbujajo njeno ustvarjalnost z barvanjem mandal in izdelovanjem raznih izdelkov, saj jo to pomirja. Prav tako pa je povedala, da ji najbolj pomeni pogovor z zaposlenim, prijatelji, partnerjem in družino, saj ji pomaga ohranjati njeno psihično zdravje.

Za konec raziskave pa sva z Nino sestavili še par vprašanj za poslušalce in jih povabili k temu, da sami delijo svoje izkušnje ob doživljanju časa koronavirusa. Vprašanja, ki jih je Nina zastavila, so bila: »Kaj ste najbolj pogrešali v času korone?«, »Kaj ste si najbolj zapomnili iz časa med korono?« ter »Kako ste se spopadali s težavami med korono?« Svoje predstavitev sva tako končali z zelo pestro diskusijo, v kateri sva dobili zelo veliko osebnih izkušenj in mnenj o času koronavirusa.

Sodelovanje z Nino je bilo zabavno, a tudi pomembno; spoštujem, da je svoje znanje in razmišljanje, še posebej pa čustva, bila pripravljena deliti ne samo z mano, ampak tudi z ostalimi uporabniki in zaposlenimi. Prav tako pa najino sodelovanje ne bi bilo mogoče brez mojih mentoric Maje Užmah in Natalije Pesjak, ki sta mi pomagali in mi stali ob strani v času celotnega projekta.

Nuša Rogl,

študentka 1. letnika Fakultete za socialno delo

RADOST JE KLJUČ

Smo družina treh deklic, štirih dečkov ter odraslih, ki dnevno poskrbijo, da vse teče, kot mora. V taki obliki smo se prvič srečali septembra 2022 in se odločili, da bo to šolsko leto pletlo bogate, pisane, predvsem pa vesele spomine. Če bi povprašali starše, kaj je tisto, česar si želijo za svoje otroke, se odgovori pogosto nanašajo na pojma sreče in zdravja, saj sta to dve temeljni vrednoti, brez katerih si težko predstavljamo uravnoteženo in mirno življenje. Če se vanju zares pogledimo, kaj hitro ugotovimo, da sta v nekem kontekstu obe vrednoti nedeljivi in ju je med seboj težko ločiti, saj delujeta vzajemno, bodisi na zavedni ali nezavedni ravni. Včasih pa se zgodi, da ob posedovanju obeh vrednot pozabimo, kakšno težo nosita in kaj nam v življenju zares pomenita.

Ne glede na to, kako ju dojemamo, pa je bistvenega pomena, da smo nanju vsakodnevno pozorni in da v mozaiku življenja nenehno skrbimo za blagostanje obeh. Pri načrtovanju našega letnega vzgojno-izobraževalnega dela sta obe vrednoti predstavljali rdečo nit vsakdanjika.

Ko govorimo o zdravju in sreči, ne moremo mimo opredelitev obeh pojmov. Že leta 1948 je Svetovna zdravstvena organizacija (WHO) zdravje opredelila kot stanje popolnega telesnega, duševnega in socialnega blagostanja/ugodja, in ne zgolj kot stanje odsotnosti bolezni ali betežnosti/nemoči. Kot pravita Musek in Avsec (2002), pa sreča kot širok pojem subjektivnega blagostanja pomeni posameznikovo kognitivno in emocionalno vrednotenje lastnega življenja; vključuje tudi doživljanje prijetnih čustev, relativno odsotnost neprijetnih razpoloženj in visoko zadovoljstvo z življenjem. Pri tem pa ne smemo pozabiti, da so naštetje vrednote in procesi povezani z različnimi sistemi – v našem primeru gre torej za življenje učenca v domači, primarni oskrbi (ob vikendih) in za življenje v CUDV Dobrna, kjer preživijo večino svojega časa.

Strokovni delavci smo dolžni poskrbeti za in zadovoljiti potrebe celotnega spektra, zato smo tekom leta bili usmerjeni na potrebe vsakega posameznika ter skupine kot celote. Naša naloga je poskrbeti, da učenci sledijo učnemu načrtu ter samouresničevanju v skladu s svojimi individualnimi sposobnostmi in interesom.

Ni lepšega, kot med letom in ob koncu leta videti dosežene rezultate, za katere smo si vsi skupaj strpno in dosledno prizadevali in jih je nenazadnje mogoče objektivno izmeriti. Neprecenljivo za nas pa je doživeti subjektivno

kulturnega dogajanja; kadar razvijajo svoj gibalni potencial in ga presežejo; kadar dajo novim stvarjem priložnosti – jih okušajo, vonjajo, tipajo, opazujejo ... Predvsem pa zapoje srce, kadar se prešerno nasmejijo, se drug drugega dotaknejo, objamejo in skupaj z nami delujejo kot nedeljiva celota. To je bil naš osrednji letošnji cilj. Ponosni smo, da smo mu celo leto uspeli vztrajno slediti in da smo ga v svojih očeh tudi dosegli.

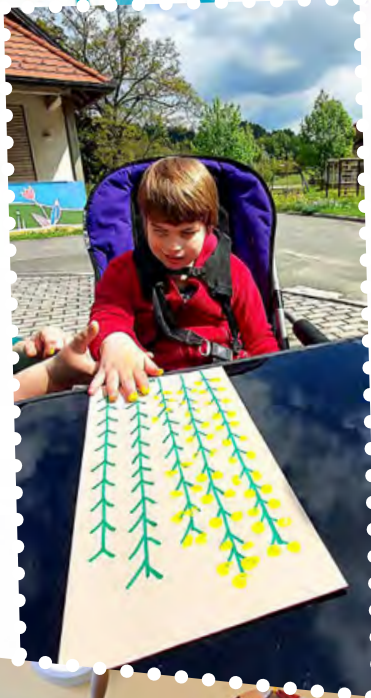
*»Noben poljub, ki ga daš otroku, ni izgubljen,
ne izraz veselja, ne dotik v pomiritev,
nobena pesem, nobena zgodba o čudesih.
Vse to se bo zfilo v tisto, kar bo postal.«*

Pam Brown

čutenje ob doživljanju zadovoljstva in radosti na obrazih naših uporabnikov, kadar nas presenetijo, ko začutijo in sami poskrbijo za svojo potrebo; kadar ustvarjajo, uživajo in rajajo ob glasbi, se soočajo s strahom in ga premagajo; se odpravijo na izlet in z zanimanjem občudujejo dogajanje okoli sebe ter nas s svojim vedenjem spodbudijo, da jih pohvalimo; kadar so del

SKUPINA PPIB

OBISK UČITELJIC IZ ŠPANIJE

Nekega deževnega majskega dopoldneva sta nam v CUDV Dobrna prinesli sonce učiteljici Paula in Ira iz Španije. Malo za šalo, malo zares.

Vse skupaj se je začelo s telefonskim klicem moje sestre Mine, specialne pedagoginje, zaposlene na OŠ Primoža Trubarja v Laškem, kjer že nekaj let aktivno delujejo v okviru Erasmus+ projektov.

Na prošnjo sem koordinirala sestanek, voden ogled naše ustanove in predstavitev našega izvajanja posebnega programa.

Paula in Iria, ki poučujeta na Pontevedra Special Education Centru v Španiji, sta z obiskom v okviru Erasmus+ projekta želeli spoznati naš šolski sistem in načine vključevanja učencev s posebnimi potrebami.

Z obiskom sta spoznali delček mozaika naše ustanove: naše učence, zaposlene, učilnice,

naše delo ... Učiteljice iz Španije in Slovenije so bile navdušene nad videnim in doživetim.

Menim, da nas takšna srečanja in izmenjave obogatijo, nas motivirajo za nadaljnje delo ter nam dajejo potrditev, da smo na pravi poti.

Helena Maček,
likovna pedagoginja

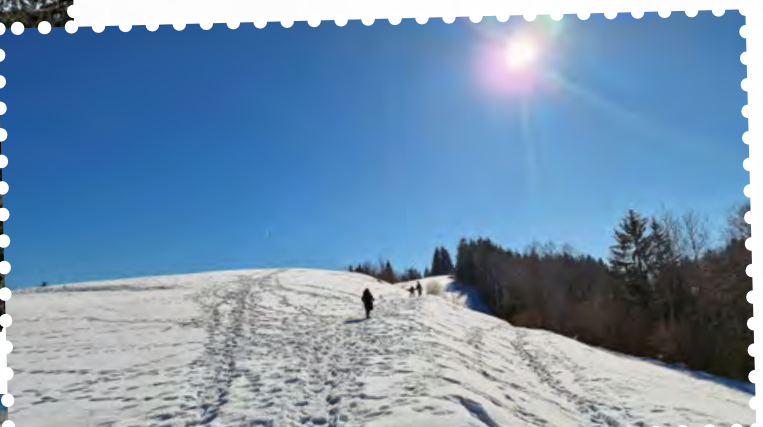
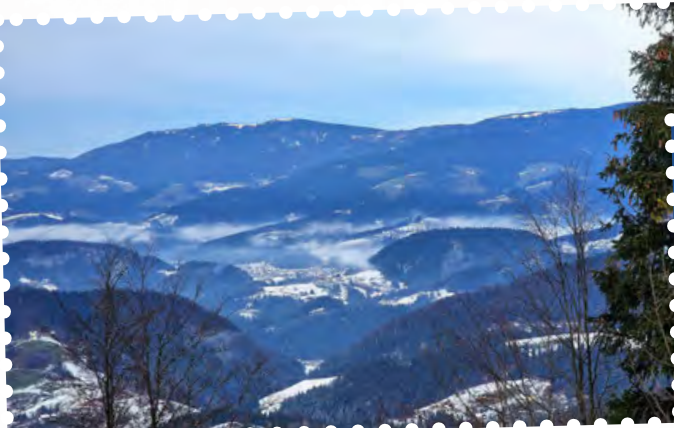

FOTO UTRINKI - OŠ PAŠKI KOZJAK

Stopinjice 35

Glasiło CUDV Dobrna

ISSN 2463-9907

Urednik: Simon Krajnc

Lektoriranje: DigitPen

Grafično oblikovanje: C-PARK

Tisk, tehnična priprava in prelom: C-PARK

Članke in fotografije so prispevali
zaposleni in varovanci CUDV Dobrna
ter obiskovalci.

Izdano: Dobrna, junij 2023

naklada 250 izvodov

Brezplačen izvod